

Autoritatea Națională pentru Administrare
și Reglementare în Comunicații

DSA: DATA ACCESS

Rusen Ana-Maria

REGULAMENTUL 2022/2065 (REGULAMENTUL PRIVIND SERVICIILE DIGITALE)

stabilește, **în temeiul art. (40) alin. (4)**, obligația platformelor online foarte mari (VLOPs) și a motoarelor de căutare online foarte mari (VLOSEs) de a acorda acces la date cercetătorilor agreați, în unicul scop de a desfășura activități de cercetare care contribuie:

- ▶ la detectarea, identificarea și înțelegerea riscurilor sistemice din cadrul Uniunii, astfel cum se prevede la art. 34 alin. (1),
- ▶ precum și la evaluarea caracterului adecvat, a eficacității și a impactului măsurilor de atenuare a riscurilor în temeiul art. 35.

Lista VLOPs și VLOSEs desemnați de Comisia Europeană: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/list-designated-vlops-and-vloses>

REGULAMENTUL 2022/2065 (REGULAMENTUL PRIVIND SERVICIILE DIGITALE)

- ▶ prevede în sarcina **cercetătorilor solicitanți** demonstrarea îndeplinirii tuturor condițiilor de la **art. (40) alin. (8)**;
 - ▶ cercetătorii solicitanți pot depune cererea fie la DSC din țara de stabilire a VLOP/VLOSE, fie la DSC din țara în care se află organizația de cercetare la care sunt afiliați.
- ▶ stabilește în responsabilitatea **DSC din țara de stabilire** a VLOP/VLOSE:
 - ▶ acordarea statutului de cercetător agreeat cu privire la o **cercetare specifică**;
 - ▶ emiterea unei solicitări motivate de acces la datele VLOP/VLOSE;
 - ▶ decizia cu privire la cererea de modificare formulată de VLOP/VLOSE.
- ▶ stabilește în responsabilitatea **DSC din țara organizației de cercetare la care sunt afiliați cercetătorii**:
 - ▶ efectuarea unei evaluări inițiale a îndeplinirii de către cercetătorii respectivi a tuturor condițiilor prevăzute la art. 40 alin. (8), **dacă cererea acestora este depusă la respectivul DSC**;
 - ▶ transmiterea evaluării inițiale către DSC din țara de stabilire a VLOP/VLOSE.

REGULAMENTUL DELEGAT 2025/2050 (DELEGATED ACT ON DATA ACCESS)

https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2025/2050/oj/eng

stabilește **proceduri și condiții tehnice** pentru a oferi cercetătorilor agreeți acces la date, în special:

- ▶ condițiile tehnice pentru dezvoltarea și funcționarea portalului de acces la date;
- ▶ procedurile și condițiile tehnice pentru gestionarea procesului de acces la date de către DSCs și VLOPs/VLOSEs (furnizorii de date);
- ▶ cerințele pentru formularea cererilor motivate și evaluarea cererilor de modificare;
- ▶ condițiile tehnice pentru furnizarea accesului la date de către furnizorii de date.

Portalul de acces la date, instituit și găzduit de Comisia Europeană: <https://data-access.dsa.ec.europa.eu/home>

- ▶ Pentru a participa la procesul de acces la date, **cercetătorii solicitanți** trebuie să aibă **cont pe portal**.
- ▶ **Informații utile** în secțiunea How to apply (**Data access application template:** <https://data-access.dsa.ec.europa.eu/public/hta/data-access>, **Tips and tricks:** <https://data-access.dsa.ec.europa.eu/public/hta/tips-and-tricks>) și în secțiunea Helpdesk & support (**FAQ:** <https://data-access.dsa.ec.europa.eu/public/hns/faq>).

REGULAMENTUL DELEGAT 2025/2050 (DELEGATED ACT ON DATA ACCESS)

Furnizorii de date pun la dispoziție și fac ușor de găsit pe interfețele lor online următoarele informații:

- ▶ un **punct de contact specific**;
- ▶ un **catalog de date**, actualizat periodic, care descrie activele de date, care pot fi accesate în scopurile prevăzute de DSA, precum și structura datelor și metadatele acestora;
- ▶ **modalitățile de acces sugerate pentru datele din catalog**, adecvate nivelului de sensibilitate al diferitelor active de date, actualizate periodic.

De exemplu:

- <https://help.x.com/en/rules-and-policies/dsa-vetted-researchers>
- <https://transparency.meta.com/researchtools/other-data-catalogue/>
- <https://developers.tiktok.com/products/research-api/vetted-researcher-data-access>
- <https://www.linkedin.com/help/linkedin/answer/a1645616>
- <https://transparency.google/intl/en/researcher-engagement/>

etc.

REGULAMENTUL DELEGAT 2025/2050 (DELEGATED ACT ON DATA ACCESS) - Formularea unei cereri motivate

În termen de **80 de zile lucrătoare de la depunerea unei cereri de acces la date** (fie la DSC din țara organizației de cercetare, fie la DSC din țara de stabilire a VLOP/VLOSE), DSC din țara de stabilire decide dacă poate fi formulată o cerere motivată și întreprinde una dintre următoarele acțiuni:

- ▶ formulează o cerere motivată, o transmite furnizorului de date și notifică cercetătorului principal prezentarea cererii motivate;
- sau
- ▶ informează cercetătorul principal cu privire la motivele pentru care cererea motivată nu a putut fi formulată.

În cazuri justificate corespunzător, termenul de 80 de zile lucrătoare poate fi extins.

Informații publicate pe pagina CnaM, DSC din țara de stabilire a multor VLOPs/VLOSEs:
<https://www.cnam.ie/industry-and-professionals/online-safety-framework/certifications-schemes/vetted-researchers/>
<https://www.cnam.ie/industry-and-professionals/online-safety-framework/certifications-schemes/vetted-researchers/vetted-researcher-newsletter/>

REGULAMENTUL DELEGAT 2025/2050 (DELEGATED ACT ON DATA ACCESS) – Art. 8 Condiții prealabile pentru formularea unei cereri motivate

DSC din țara de stabilire decide dacă poate fi formulată o cerere motivată, ținând seama de:

- ▶ (8.a.i.) confirmare a afilierii la o organizație de cercetare (definită cf. art. 2 pct. 1 din Directiva (UE) 2019/790);
- ▶ (8.a.ii.) declarație de independență față de interesele comerciale relevante pentru proiectul de cercetare;
- ▶ (8.a.iii.) angajament de a pune la dispoziția publicului rezultatele cercetărilor în mod gratuit;
- ▶ (8.b.) informații privind finanțarea care sprijină proiectul de cercetare;
- ▶ (8.c.) o descriere a datelor solicitate, inclusiv formatul, domeniul de aplicare și, dacă este posibil, atributele specifice, metadatele relevante și documentația datelor, luând în considerare cataloagele de date și modalitățile de acces publicate de VLOP/VLOSE;
- ▶ (8.d.) informații privind necesitatea și proporționalitatea accesului la date și informații privind intervalele de timp ale cercetării pentru care sunt solicitate datele;
- ▶ **(8.e.) informații privind riscurile identificate în ceea ce privește confidențialitatea, securitatea datelor și protecția datelor cu caracter personal legate de datele care vor fi accesate, o descriere a măsurilor tehnice, juridice și organizatorice care vor fi instituite, inclusiv, acolo unde este posibil, modalitățile de acces sugerate, pentru a atenua astfel de riscuri atunci când se prelucrează datele solicitate;**
- ▶ (8.f.) o descriere a activităților de cercetare care urmează să fie desfășurate cu datele solicitate;
- ▶ (8.g.) un rezumat al cererii de acces la date (subiectul cercetării, VLOP/VLOSE, descrierea datelor la care se solicită acces).

REGULAMENTUL DELEGAT 2025/2050 (DELEGATED ACT ON DATA ACCESS) – Art. 9 Modalități de acces

DSC din țara de stabilire stabilește modalitățile, inclusiv măsurile tehnice, juridice și organizatorice, de acces la date, ținând seama de:

- ▶ informațiile furnizate în cererea de acces la date, **în special de informațiile menționate la art. 8 lit. (e)**;
- ▶ drepturile și interesele furnizorilor de date și ale destinatarilor serviciului în cauză, inclusiv protecția informațiilor confidențiale și a secretelor comerciale, precum și menținerea securității serviciului lor;
- ▶ modalitățile de acces sugerate pentru datele din catalogul de date, publicate de VLOP/VLOSE.

REGULAMENTUL DELEGAT 2025/2050 (DELEGATED ACT ON DATA ACCESS) – Art. 9 Modalități de acces - continuare

Atunci când stabilește modalitățile de acces, DSC din țara de stabilire ia în considerare și:

- ▶ evaluarea riscurilor privind prelucrarea datelor cu caracter personal și măsurile tehnice și organizatorice avute în vedere, **astfel cum au fost prezentate în temeiul art. 8 lit. (e)**, inclusiv, după caz, evaluările impactului asupra protecției datelor în sensul art. 35 din GDPR, **în cazul în care accesul implică prelucrarea de date cu caracter personal**;
- ▶ măsurile relevante de securitate a rețelei, criptare, mecanisme de control al accesului, politici de rezervă, mecanisme de integritate a datelor, planuri de răspuns la incidente;
- ▶ după caz, informații privind perioada de stocare preconizată și planurile relevante de distrugere a datelor;
- ▶ orice măsuri organizatorice, cum ar fi procesele de revizuire internă, restricțiile privind drepturile de acces și schimbul de informații;
- ▶ orice clauze contractuale propuse, cum ar fi acorduri de confidențialitate, acorduri privind datele și orice alt tip de declarații scrise, care stabilesc posibile condiții de acces și prelucrare între cercetătorul principal și furnizorul de date;
- ▶ existența unei formări privind securitatea datelor și protecția datelor cu caracter personal primite de cercetătorii solicitanți;
- ▶ dacă sunt necesare medii de prelucrare securizate pentru prelucrarea datelor (vezi cerințele art. 9 alin. (5) în caz că sunt necesare medii de prelucrare securizate).

REGULAMENTUL DELEGAT 2025/2050 (DELEGATED ACT ON DATA ACCESS) – Art. 10 Conținutul unei cereri motivate

Cererea motivată formulată de DSC din țara de stabilire conține cel puțin:

- ▶ data de la care furnizorul de date acordă acces la datele solicitate și data la care acest acces încetează;
- ▶ modalitățile de acces stabilite în temeiul art. 9;
- ▶ rezumatul cererii de acces la date menționat la art. 8 lit. (g).

În cazul în care furnizarea accesului implică un **transfer de date cu caracter personal către o țară terță sau o organizație internațională în sensul cap. V din GDPR**, cererea motivată include informații privind necesitatea de a se institui sau de a se menționa un **mecanism de transfer adecvat pentru a asigura respectarea GDPR**.

La formularea unei cereri motivate, DSC din țara de stabilire publică în interfața publică a portalului:

- ▶ rezumatul cererii de acces la date menționat la art. 8 lit. (g)
- ▶ modalitățile de acces stabilite în temeiul art. 9.

REGULAMENTUL DELEGAT 2025/2050 (DELEGATED ACT ON DATA ACCESS) – art. 12 Proceduri de examinare a cererilor de modificare

În 15 zile de la primirea unei cereri motivate, VLOP/VLOSE poate solicita DSC din țara de stabilire, în temeiul art. 40 alin. (5) din DSA, modificarea cererii. **DSC din țara de stabilire îl informează pe cercetătorul principal în cauză.**

În orice moment al evaluării unei cereri de modificare, **DSC din țara de stabilire poate solicita** VLOP/VLOSE sau **cercetătorului principal orice informații suplimentare** pe care le consideră necesare pentru a-și finaliza evaluarea.

O astfel de solicitare de informații suplimentare se face cât mai curând posibil pentru a VLOP/VLOSE sau cercetătorului principal suficient timp să răspundă. În cazul în care VLOP/VLOSE sau cercetătorul principal nu furnizează informațiile solicitate deloc sau într-un termen specificat de DSC din țara de stabilire sau furnizează informații parțiale, DSC din țara de stabilire ia o decizie în termenul prevăzut la art. 40 alin. (6) din DSA (15 zile) pe baza informațiilor care i-au fost puse la dispoziție într-un termen rezonabil.

REGULAMENTUL DELEGAT 2025/2050 (DELEGATED ACT ON DATA ACCESS) – art. 13 Medierea

Dacă VLOP/VLOSE nu e de acord cu decizia DSC cu privire la cererea de modificare, în 5 zile lucrătoare, VLOP/VLOSE poate solicita DSC din țara de stabilire să participe la mediere; acesta nu este obligat să participe la procesul de mediere.

- ▶ DSC din țara de stabilire și VLOP/VLOSE convin asupra numirii unui mediator și inițiază medierea în 20 de zile lucrătoare de la depunerea cererii de mediere.
- ▶ DSC din țara de stabilire îl informează pe cercetătorul principal cu privire la cererea de mediere și îl poate invita să se alăture medierii în calitate de parte. Participarea la mediere nu este obligatorie. Părțile pot iniția proceduri judiciare în orice moment înainte de mediere, în timpul medierii sau după mediere.
- ▶ DSC din țara de stabilire stabilește un termen pentru mediere, care nu depășește 40 de zile lucrătoare începând de la data inițierii medierii.
- ▶ În cazul în care medierea conduce la un acord între părți, DSC din țara de stabilire ia în considerare acest acord și, după caz, modifică cererea motivată și îl informează pe cercetătorul principal cu privire la modificare.
- ▶ În cazul în care părțile nu reușesc să ajungă la un acord, DSC din țara de stabilire notifică VLOP/VLOSE că decizia cu privire la cererea de modificare este considerată valabilă și servește drept bază relevantă pentru etapele ulterioare ale procesului și îl informează pe cercetătorul principal.

REGULAMENTUL DELEGAT 2025/2050 (DELEGATED ACT ON DATA ACCESS) – art. 14 Consultarea experților independenți

Înainte de a formula o cerere motivată sau de a lua o decizie cu privire la o cerere de modificare, DSC poate decide să consulte experți.

- ▶ Experții sunt independenți și imparțiali, dețin expertiză relevantă și competențe dovedite și au capacitatea și resursele necesare pentru a îndeplini sarcina identificată, fără întârzieri nejustificate.
- ▶ Pentru a atesta imparțialitatea, experții semnează o declarație prin care confirmă că:
 - ▶ nu au nicio legătură financiară sau personală cu furnizorul de date sau cu cercetătorii solicitanți;
 - ▶ nu au niciun interes în rezultatul procesului de acces la date;
 - ▶ nu se află în conflict de interese.

REGULAMENTUL DELEGAT 2025/2050 (DELEGATED ACT ON DATA ACCESS) – art. 15 Schimbul de date și documentarea datelor

Acordarea accesului la date și încetarea acordării accesului sunt notificate DSC din țara de stabilire în 3 zile lucrătoare.

- ▶ VLOP/VLOSE furnizează cercetătorilor agreeți orice informații suplimentare necesare pentru a accesa și a înțelege datele solicitate, cum ar fi registre de coduri, jurnale ale modificărilor și documentația arhitecturală. În cazurile în care furnizarea unor astfel de informații poate duce la o vulnerabilitate semnificativă a serviciilor sale, VLOP/VLOSE îl informează pe DSC din țara de stabilire cu privire la riscul respectiv și, dacă este posibil, propune informații alternative.
- ▶ Atunci când oferă acces la date, VLOPs/VLOSEs nu impun cercetătorilor agreeți cerințe de gestionare a datelor, cum ar fi cerințe de arhivare, stocare, actualizare și ștergere sau limitări ale utilizării instrumentelor analitice standard, care ar putea împiedica desfășurarea cercetării relevante, cu excepția cazului în care astfel de cerințe sau limitări sunt menționate în mod explicit în cererea motivată.
- ▶ În cazul în care sunt prelucrate date cu caracter personal, VLOPs/VLOSEs nu impun cercetătorilor agreeți alte condiții în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal partajate decât cele specificate în cererea motivată.

REGULAMENTUL 2022/2065 (REGULAMENTUL PRIVIND SERVICIILE DIGITALE)

stabilește, în temeiul art. (40) alin. (12), obligația VLOPs/VLOSEs de a acorda acces la **datele accesibile publicului**, fără întârzieri nejustificate, cercetătorilor, inclusiv celor afiliați la organisme, organizații și asociații non-profit, care respectă condițiile prevăzute la art. 40 alin. (8) lit. (b), (c), (d) și (e) și care utilizează datele numai pentru efectuarea de activități de cercetare care contribuie la detectarea, identificarea și înțelegerea riscurilor sistemice din cadrul Uniunii în temeiul art. 34 alin. (1).

În acest mecanism, **procesul de acces la date are loc direct între VLOP/VLOSE și cercetător**, iar **evaluarea** îndeplinirii condițiilor prevăzute de art. 40 alin. (12) (calitatea de cercetător, afilierea, respectarea condițiilor de la art. 40 alin. (8) lit. (b)-(e), scopul proiectului de cercetare) este **efectuată exclusiv de VLOP/VLOSE, fără participarea oricărui DSC sau a Comisiei Europene**.

De exemplu:

- <https://developers.tiktok.com/products/research-api/>
- <https://transparency.meta.com/researchtools/meta-content-library/>

Comisia Europeană are competența exclusivă de a supraveghea și a asigura respectarea de către VLOPs/VLOSEs a art. 40 din DSA.

REGULAMENTUL 2022/2065 (REGULAMENTUL PRIVIND SERVICIILE DIGITALE)

Este foarte important ca cercetătorii să **documenteze fiecare pas al solicitării de acces la datele publice** ale VLOPs/VLOSEs și să documenteze riguros, să prezinte **dovezi** și să **comunică corespunzător** către aceștia îndeplinirea tuturor condițiilor prevăzute de art. 40 alin. (12), în fiecare din etapele aferente solicitării de acces la date.

În cazul **încălțării de către VLOPs/VLOSEs a prevederilor art. 40 alin. (12) din DSA**, cercetătorii pot prezenta **ANCOM** toate **dovezile aferente** ca urmare a documentării procesului de acces la date publice, iar ANCOM le transmite **Comisiei Europene** (direct sau prin DSC din țara de stabilire a VLOP/VLOSE).

"The Commission's preliminary findings show that Facebook, Instagram and TikTok may have put in place burdensome procedures and tools for researchers to request access to public data." - 24.10.2025 (https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_2503)

"If the Commission's preliminary views were to be ultimately confirmed, the Commission would adopt a non-compliance decision finding that X is in breach of Articles 25, 39 and 40(12) of the DSA." - 12.07.2024

(<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-sends-preliminary-findings-x-breach-digital-services-act>)

"Alongside its preliminary findings regarding AliExpress' compliance with the DSA, the Commission has accepted and made binding a series of commitments proposed by the platform. These commitments address issues raised in the formal proceedings opened on 14 March 2024 under the DSA, including: [...] Access to public data for researchers." – 18.06.2025 (<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-makes-aliexpress-commitments-under-digital-services-act-binding>)

Vă mulțumesc!

Punctul de contact specific al ANCOM pentru furnizarea de informații și asistență cu privire la procesul de acces la date:

cercetatori@ancom.ro

